

AKTUÁLNA TÉMA: Žilinčania môžu zimnú údržbu sledovať aj online

str. 2

Počas zimnej sezóny je v pohotovosti 6 veľkých a 5 malých sypačov s radlicami, 4 traktory, 2 UNC nakladače a v prípade potreby aj ďalšie mechanizmy.

Vjazd do historického centra po novom

str. 2

Žilinskí poslanci na decembrovom zastupiteľstve opäť otvorili tému regulácie dopravy v historickej časti mesta. Od 1. januára sa menia podmienky vjazdu do pešej zóny.

Revitalizujeme verejné priestory spolu s vami

str. 5

Mesto aktívne pracuje na príprave renovácie verejného priestoru. V týchto dňoch vrcholia práce pre vytvorenie urbanistických štúdií ku plánovanej revitalizácii na Hlinách.

RN | RADNIČNÉ NOVINY

MESTA ŽILINA

Číslo 2

Ročník 1.

JANUÁR 2020
Mesačník

ZADARMO
do každej schránky

www.zilina.sk
f Mesto Žilina

EV 5837/19
ISSN 1339-8830

Žilina bude hospodáriť s rozpočtom 80 miliónov eur

Samospráva bude v roku 2020 pracovať s vyrovnaným rozpočtom vo výške 80,58 milióna eur. Rozhodli o tom poslanci mestského zastupiteľstva na decembrovom zasadnutí. Bežné príjmy mesta v budúcom roku tvoria spolu 77,30 milióna eur a kapitálové príjmy 190 000 eur. Bežné výdavky by mali tvoriť spolu 72,34 milióna eur a kapitálové výdavky 4,18 milióna eur.

pokračovanie na str. č. 3

Žilinčania môžu zimnú údržbu sledovať aj online

V zmysle operačného plánu sa zimná údržba sa začala realizovať od 1. novembra 2019 do 31. marca 2020. Konkrétny dátum začiatku i konca sa určí s prihliadnutím na poveternostné podmienky.

Autor: MB

Počas zimnej sezóny bude v pohotovosti nasadených 6 veľkých a 5 malých sypačov s radlicami, 4 traktory, 2 UNC nakladače a v prípade potreby aj ďalšie mechanizmy. Hlavné práce vykonáva spoločnosť Žilinské komunikácie, a. s. Od minulého roka sa samosprávy starajú nielen o cesty, ale aj chodníky. Mesto tak musí zabezpečiť údržbu pre 255 km ciest a 220 km chodníkov. Radnica v tejto sezóne posilnila i počet pracovníkov. Pri zabezpečení zjazdovosti komunikácií a chodníkov budú tento rok k dispozícii aj ďalší externí dodávatelia či aktívni pracovníci mesta.

Predpokladaná suma vyčlenená na tohtoročnú zimnú údržbu je približne 720 000 eur. V prípade nepredvídateľných okolností, ktoré môžu súvisieť najmä s poveternostnými podmienkami a z toho súvisiacou dĺžkou zimnej údržby, sa môžu náklady navyšovať.

Podobne ako v minulom roku, harmonogram a postup prác zimnej údržby môžu obyvatelia Žiliny sledovať online. Samospráva zverejnila na internetovej stránke mesta operačný program zimnej údržby a zoznam zodpovedných pracovníkov spolu s kontaktmi na dispečersko-spravo-

dajskú službu. Keď napadne prvý sneh, na stránke: www.zilina.sk pribudne aj denne aktualizovaný stav prác.

ZIMNÁ ÚDRŽBA
DISPEČERSKO-SPRAVODAJSKÁ SLUŽBA

- **041 56 52 371**
- **041 50 91 523**
- ALEBO**
- **0905 538 673**
- **0903 509 065**
- **0905 538 672**

Do historického centra jazdíme po novom

Na decembrovom zastupiteľstve žilinskí poslanci opäť otvorili tému regulácie dopravy v historickej časti mesta.

Autor: MB

Jednotlivé pravidlá a povinnosti motoristov upravovalo všeobecne záväzné nariadenie (VZN), ktoré vstúpilo do platnosti len v máji minulého roka, a to s účinnosťou do 31. decembra 2019. Osem mesiacov trvajúce tzv. skúšobné obdobie malo za úlohu ukázať, či bola regulácia vozidiel nastavená správne. Na základe získaných dát sa potvrdilo opodstatnenie zavedeného systému, čo výrazne prispieva k bezpečnosti chodcov a k zníženiu počtu vozidiel v tejto lokalite. Vďaka mechanickému zabezpečeniu vstupov sa podarilo znížiť počet vjazdov až o 30 %. Skúsenosti však ukázali aj drobné nedostatky.

Tie by malo vyriešiť nové znenie VZN, ktoré platí od 1. januára tohto roka. Podmienky vjazdu do pešej zóny sa oproti pôvodnému nariadeniu upravili nasledovne:

- mení sa čas i výška poplatku za jednorazové vstupy vozidiel [(čl. VII bod 1 písm. b)] do historickej časti mesta. Z pôvodných 10 eur sa sadzba dane za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta zvyšuje na 20 eur vzhľadom na to, že táto možnosť je využívaná vo veľkej miere daňovníkmi, ktorí v pešej zóne vykonávajú podnikateľskú činnosť. Taktiež sa upravil aj čas, kedy nie je umožnený vjazd na jednorazové potvrdenie. Ide o časový úsek medzi 22.00 hod. a 5.00 hod.;

- zakazuje sa vjazd vozidlám taxislužby;
- zároveň sa definuje priestorové obmedzenie jednotlivých vozidiel, ktorýmajú oprávnenie na vjazd do pešej zóny, s určením konkrétnych ulíc na státie.

Vjazd do pešej zóny – ulica Čepiel

Milí Žilinčania,

zavítal k nám nový rok 2020 a touto cestou želim každému čitateľovi Radničných novín mnoho pracovných a osobných úspechov.

S príchodom zimného obdobia je prvoradé nasadenie všetkých potrebných krokov na to, aby zimná údržba v Žiline fungovala na 100 %. Na udržanie dobrého stavu 255 kilometrov miestnych ciest a 220 kilometrov chodníkov sme posilnili počet pracovníkov vykonávajúcich zimnú údržbu a až do skončenia zimy budeme postupovať podľa operačného plánu zimnej údržby. Január je mesiac, v ktorom si mnohí z nás dávajú rôzne predsavzatia a samozrejme, tak je to aj s plánmi, ktoré sa neodmysliteľne dotknú nášho mesta. Poslanci mestského zastupiteľstva schválili na dvojdnovom decembrovom zasadnutí rozpočet na rok 2020, ktorý bude vo výške 80,58 milióna eur. V tomto roku dokončíme koncepcie budovania viacerých vnútroblokov na žilinských sídliskách, a to aj s vašimi podnetmi, ktoré nám predkladáte na verejných stretnutiach s občanmi v jednotlivých volebných obvodoch.

Dôležitou úlohou v novom roku bude i dokončenie veľkých investičných aktivít, ako sú napríklad rekonštrukcie chodníkov na sídliskách a v mestských častiach či rekonštrukcie a obnovy priestorov žilinských škôl. V spolupráci s Dopravným podnikom mesta Žiliny plánujeme zhutnenie spojov na niektorých linkách mestskej hromadnej dopravy, aby sme zvýšili komfort cestujúcich a zároveň znížili počet vozidiel v meste. Okrem toho budeme pracovať a dokončovať rozbehnuté projekty a aktívne pripravovať ďalšie nové, pretože v našom meste je stále čo zlepšovať. Každý nový rok je i pre mesto výzvou a verím, že príde i jeho úspechy.

Peter Fiabáne
primátor

Rozpočet na rok 2020

→ pokračovanie zo str. 1

Autor: MB

Rozpočet je základný nástroj finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta. Zákon ukladá samosprávam uplatňovanie moderných metód tvorby rozpočtu a nových nástrojov rozpočtového procesu. Tie majú byť zamerané na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má mesto k dispozícii. Ide o tzv. programové rozpočtovanie.

Programový rozpočet mesta Žilina na rok 2020 je zostavený v súlade s platnými právnymi normami, kde sú presne definované pravidlá a rámcové východiská pre rozpočtovanie konkrétnych príjmov a výdavkov. Pri spracovaní návrhu rozpočtu me-

sto vychádza z poznania reálneho stavu i z predpokladaného naplňovania rozpočtu. Do úvahy sa berú aj zákonné predpisy, ktoré v danom roku ovplyvňujú príjmovú i výdavkovú časť hospodárenia.

Positíva programového rozpočtovania možno očakávať najmä vo vyjasnení účelnosti vynakladania finančných zdrojov v nadväznosti na očakávané výsledky. V neposlednom rade takto zostavený rozpočet je transparentný pre širokú verejnosť a umožní posúdiť účel a výsledný efekt vynaložených zdrojov. To znamená, že jasne ukáže, aká hodnota bola vytvorená za verejné finančné prostriedky.

Celková výška výdavkov bola pri zostavovaní návr-

hu rozpočtu limitovaná výškou predpokladaných príjmov. Tu musia byť v prvom rade pokryté výdavky na naplnenie záväzkov mesta zo všetkých zmluvných vzťahov.

Prioritou výdavkovej časti rozpočtu je zabezpečiť komplexný výkon samosprávnych funkcií mesta, jeho rozvoj, **plánované investičné zámery**, ako aj bežné výdavky. To znamená zaistiť všetko od plánovania, manažmentu a kontroly až po sociálne služby.

Výdavky rozpočtu sú rozdelené do 13 programov:

1. Plánovanie, manažment, kontrola
2. Podporná činnosť
3. Rozvojové projekty
4. Služby občanom
5. Bezpečnosť
6. Odpadové

7. Doprava a miestne komunikácie
8. Vzdelávanie
9. Kultúra a cestovný ruch
10. Šport
11. Prostredie pre život
12. Bývanie
13. Sociálne služby

Každý z uvedených programov sa skladá z viacerých podprogramov. Kompletne textové i tabulkové údaje s jednotlivými položkami sú zverejnené na webovej stránke mesta zilina.sk v sekcii Mesto/hospodárenie mesta.

V priebehu roka 2020 dôjde k viacerým úpravám rozpočtu podľa potrieb súvisiacich s predpokladaným rastom príjmov a výdavkov. Všetky zmeny prejdú schvaľovacím procesom mestského zastupiteľstva.

Mesto naďalej zápasí s diviачou zverou

Jedným z opatrení bolo aj vyčistenie stojísk na kontajnery.

Žilničania nasadili do boja s diviakmi nové zbrane. Samospráva v poslednom období podnikla viacero krokov, ktoré majú zabrániť vzájomnému stretu v blízkosti ľudských obydlií.

Autor: MB

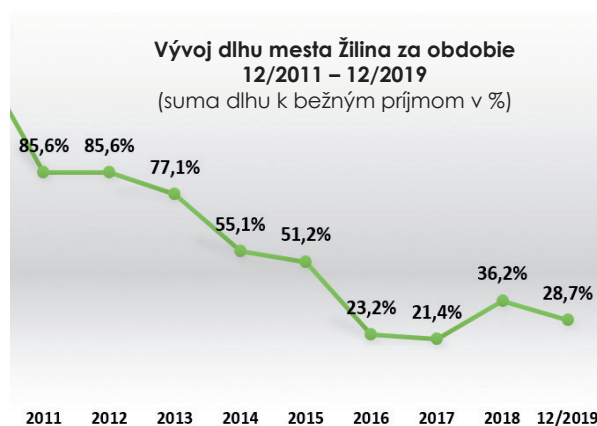
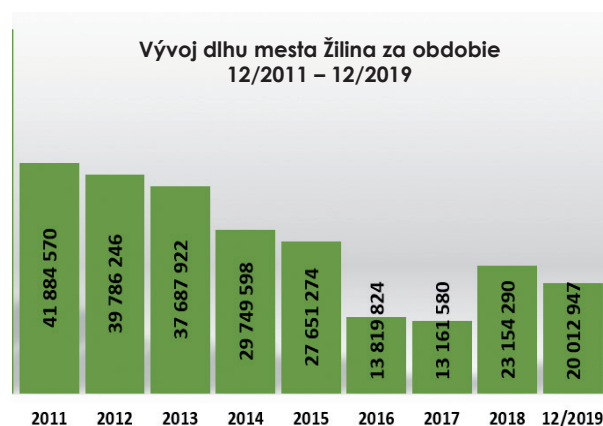
Momentálne mesto realizuje posledné práce na vyčistení bývalého ovocného sadu medzi Hájkom a Závodím, na ktoré mesto poskytlo mimoriadnu dotáciu 20 000 eur. Rovnako stále pokračuje odlov diviachej zveri na základe povolenia na mimoriadny odstreľ príslušným poľovním združením. **Tieto aktivity budú prebiehať až do 1. marca 2020.**

Medzi ďalšie opatrenia, ktoré mesto v tejto súvislosti zrealizovalo, patrí:

- vyčistenie stojísk so zbernými nádobami na zmesový komunálny odpad a triedený zber,
- zavedenie vrecového zberu na triedený odpad v Závodí a v Bánovej. Na voľne prístupných miestach už nie sú žiadne zberné nádoby,
- budujú sa štyri zatvárateľné stojiská na zberné nádoby na Hájkovi,
- pripravuje sa verejné obstarávanie na štúdiu rozmiestenia polozapustených zberných nádob na Hájkovi.

Okrem týchto aktivít mesto vyčistilo spolu takmer 13 ha pozemkov vo viacerých mestských častiach, čím odstránilo plochy, kde môžu diviaky zalíhať a odkiaľ sa môžu presúvať k obydliam.

HISTORICKÝ VÝVOJ DLHU MESTA

Údaje sú auditované, vykazované podľa zákona o rozpočtových pravidlách.

KRÁTKE SPRÁVY

Dátumy, ktoré by si Žilničania mohli pamätať

3. január 1922

Premiéra prvého hraného slovenského filmu Jánošík sa uskutočnila v Prahe 25. novembra 1921. Keďže film produkovala slovensko-americká spoločnosť Tatra Film Corporation bratov Siakelovcov, onedlho nasledovala aj americká premiéra 1. decembra 1921 v Chicagu. Pre Žilničanie je však pamätný dátum 3. január 1922, keď sa v budove vtedajšieho novopostaveného kina Grand Bio Universum (dnes Dom umenia Fatra, sídlo Štátneho komorného orchestra) uskutočnila slovenská premiéra prvého slovenského hraného filmu, čo je z pohľadu slovenského filmu historická udalosť, ktorú dodnes na fasáde budovy pripomína pamätná tabuľa.

SLÁVNOSŤ JUBILANTOV

Slávnosti sa môžu zúčastniť tí, ktorí oslávili životné jubileum 70, 75, 80, 85, 90 a viac rokov s trvalým pobytom v meste Žilina. Ďalšie informácie spolu so žiadosťou a súhlasom so spracovaním osobných údajov **nájdete na www.zilina.sk v sekcii Občan/Slávnosť jubilantov** alebo vám ich poskytnú na Mestskom úrade v Žiline.

UVÍTANIE DETÍ DO ŽIVOTA

Tejto slávnosti sa môžete zúčastniť aj vy, ak má vaše dieťa trvalý pobyt v meste Žilina. Ďalšie informácie spolu so žiadosťou a súhlasom so spracovaním osobných údajov **nájdete na www.zilina.sk v sekcii Občan/UVítanie detí do života** alebo vám ich poskytnú na Mestskom úrade v Žiline, prípadne na Matričnom úrade v Žiline v budove Europalace na Ulici vysokoškolákov.

Výnimočný archeologický nález v Žiline

Pri asanácii budovy sa archeológom podaril neobyčajný a veľmi cenný objav. Budova v súkromnom vlastníctve na križovatke ulíc Romualda Zaymusa a Na priekope (pri Starom trhovisku) bola asanovaná z dôvodu plánovanej výstavby novej administratívnej budovy.

Autor: KŠ

Na základe rozhodnutia Pamiatkového úradu v Žiline vykonala súkromná archeologická spoločnosť záchranný archeologický výskum, pri ktorom bola objavená mestská obranná, t. j. vodná priekopa široká 8 metrov. Objav je významný z toho dôvodu, že vôbec po prvýkrát bolo archeologicky identifikované samotné teleso zemného valu, ktorý bol súčasťou mestského opevnenia spomínaného už v 15. storočí. Tento objav potvrdil existenciu zemného valu v južnej časti mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina. Dve vrstvy obsahujúce spráchnivené drevo na telese valu by mohli naznačovať dve etapy opevňovania valu drevenou palisádou. Vďaka mape Žiliny z roku 1747, ktorej autorom je Michal Ruttkay-Nedecký, sme poznali dispozičné usporiadanie historickej Žiliny. Na mape sú viditeľné dve hlavné mestské brány, priekopa a val. Súčasné názvy ulíc (Na priekope, Horný a Dolný val) jasne ohraničujú historické me-

V nedávnej dobe bola priekopa zachytená aj v severozápadnej časti historického centra mesta.

Tento objav potvrdil existenciu zemného valu v južnej časti mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina.

sto Žilina. Nález s istotou pokračuje aj pod prístavbu budovy národnej kultúrnej pamiatky „Tržnica“. Podobný nález priekopy, avšak bez lokalizácie valu bol nájdený žilinským archeológom Jozefom Moravčíkom v roku 1974 v mieste súčasnej budovy VÚB banky. V nedávnej dobe bola

priekopa zachytená aj v severozápadnej časti historického centra mesta. V nasledujúcich dňoch bude záchranný archeologický výskum ukončený a získané vzorky budú analyzované a spracované. Po ukončení výskumu bude pokračovať výstavba novej budovy.

Komunikujeme správne?

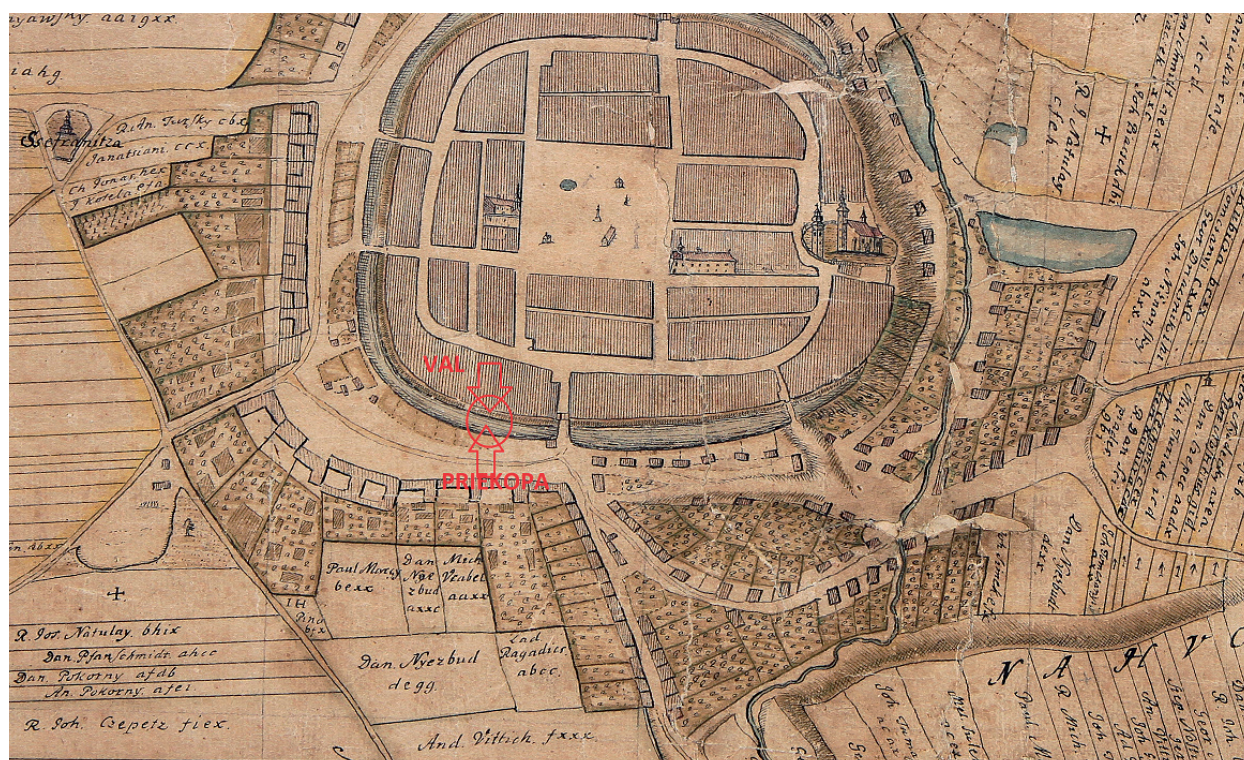
Presne túto otázku od nás dostalo 341 ľudí v uliciach mesta alebo v online dotazníku.

Autor: MB

Kolektív Odboru tlačového a zahraničných vecí Mestského úradu v Žiline chcel týmto spôsobom získať spätnú väzbu týkajúcu sa kvality správ, ktoré pre verejnosť denne vydáva prostredníctvom viacerých informačných kanálov. Prieskum sa realizoval v termíne od 14. do 24. novembra. Respondenti odpovedali na 7 jednoduchých otázok. Z odpovedí sme sa dozvedeli, že najviac informácií o dianí v meste čerpáte na internete – a to hlavne na Facebooku mesta Žilina. Naš profil navštevuje až 44 % opýtaných. Hneď na druhom mieste skončila mestská webová stránka zilina.sk. Za hodnotný zdroj informácií občania označili aj plagátové plochy na zastávkach MHD, tzv. citylighty. V rebríčku obľúbenosti sa do úzadia dostávajú najmä úradné tabule. Z hľadiska tém vás najviac zaujíma spravodajstvo, kultúra a šport. Pomerne veľkú pozornosť vyvolávajú aj výstupy z ro-

kovaní mestského zastupiteľstva. Z výsledkov dotazníka nás však najviac potešil fakt, že našim informáciám dôveruje až 82 % respondentov. Medzi ďalšie pozitíva komunikácie mesta smerom k občanom ste vyzdvihli efektivnosť služby Odkaz pre starostu. Vďaka nej sme v tomto roku od vás zaevidovali 2 355 nahlásených podnetov. Hoci ste sa mnohí zhodli na tom, že informovanosť zo strany mesta sa za posledné obdobie v mnohom zlepšila, našli sa aj viaceré nedostatky. Žiadate od nás viac praktických informácií o vybavovaní úradných náležitostí či jasnejšie vyjadrovanie bez zaobalovania faktov.

Váš názor je pre nás dôležitý. Preto budeme radi, ak s nami zostanete v kontakte aj naďalej. Prípomienky, pochvalu i kritiku môžete počas celého roka zasielať na našu emailovú adresu: hovorca@zilina.sk.

Ruttkayova mapa

Súcitíme s Prešovčanmi, ktorí 6. decembra 2019 prišli o svojich blízkych a stratili strechu nad hlavou. Mesto Žilina sa následky ich nešťastia rozhodlo zmierniť finančnou podporou vo výške 10 000 eur. Peniaze budú použité na výdavky súvisiace s odstraňovaním následkov výbuchu plynu v bytových domoch na Mukačevskej ulici v Prešove a na pomoc osobám, ktoré sa po tejto tragickej udalosti nachádzajú v krízovej situácii.

Autor: MB

Revitalizujeme verejné priestory spolu s vami

Mesto Žilina aktívne pracuje na príprave urbanistických štúdií renovácie verejného priestoru. V týchto dňoch vrcholia práce na vytvorení urbanistických štúdií k plánovanej revitalizácii na sídliskách Hliny III, Hliny IV, Hliny VII a Hliny VIII. Ide o najstaršie sídliská mesta, kde sa vo výraznej miere prejavuje zub času a ich stav si vyžaduje neodkladnú úpravu.

Autor: MB

Názory obyvateľov sú pre mesto veľmi dôležité. Samospráva sa preto snažila osloviť čo najviac záujmových skupín a nájsť spoločenský konsenzus, v ktorom by sa zosúladiť potreby občanov s víziou mesta. Samotní obyvatelia dotknutých lokalít mali viacero možností, ako sa aktívne zapojiť do formovania nového vzhľadu svojho okolia. Vedenie radnice systematicky zorganizovalo niekoľko stretnutí s občanmi a spracovateli štúdií. Ďalšou alternatívou spolupráce bol dotazníkový prieskum, v ktorom mohli Žilínčania vyjadriť svoje pripomienky, názory a postrehy k revitalizácii. Prieskum sa skladal z 10 otázok a bol anonymný. Jeho výsledky boli zapracované do návrhu architektonických plánov. Tento model komunikácie sa vedeniu samosprávy osvedčil a teší sa veľkému záujmu i zo strany občanov.

Prečo chceme REVITALIZOVAŤ?

Dôvodom pre obstaranie urbanistických štúdií revitalizácie na Hlinách je zámer mesta upraviť verejné priestory na sídliskách a zrekonštruovať Ulicu Antona Bernoláka. Prioritným zámerom štúdie je navrhnuť plnohodnotné, atraktívne, funkčne a esteticky vyvážené obytné prostredie pre obyvateľov lokality i pre peších občanov, ktorí touto časťou mesta denne prechádzajú. Tu je dôležité zdôrazniť, že detailné výsledky urbanistickej štúdie nie sú záväzné. Slúžia však ako východiskový podklad pre spracovanie projektových dokumentácií do budúcnosti. Podľa architektov by podoba verejného priestranstva mala odrážať dobu a súčasné trendy. Tie sa však musia aplikovať v súlade s historickou danosťou tejto lokality.

Obyvatelia Hlín majú o revitalizáciu záujem.

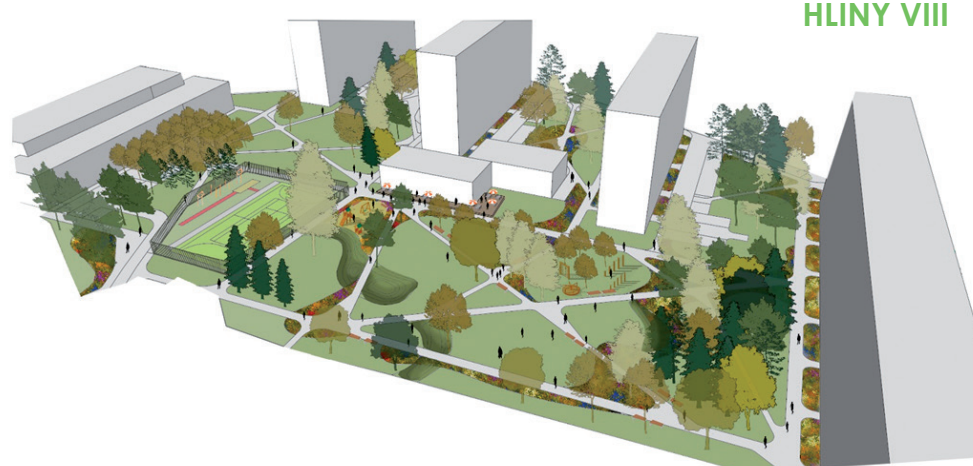
OBSAH ŠTÚDIÍ PRE HLINY III a IV, HLINY VIII

Urbanistická štúdia rieši niekoľko hlavných oblastí. V prvom rade ide o úpravu verejného priestoru.

Keďže ide o najstaršie sídliská, najviac sa tu prejavujú dôsledky rokmi zanedbanej údržby. Celú oblasť je potrebné architektonicky zosúladiť, pretože lokalite chýba jednotná koncepcia. Rovnako dôležitá je aj kategória dopravy, či už automobilovej alebo statickej. Vodičov určite poteší správa o vytvorení nových parkovacích miest. Ak by sa pri revitalizácii postupovalo podľa navrhnutých plánov, na Hlinách III a IV by ich mohlo vzniknúť až 152. Na sídlisku Hliny VIII urbanistická štúdia počíta dokonca s prírastkom 202 miest. Architekti sa ďalej podrobne zaoberali komunikáciami a plochami pre peších, cyklistickými trasami a formovaním vyrastenej zelene či trávnatými plochami. Osobitnú kapitolu tvoria detské ihriská a prvky malej architektúry. Medzi ne patria lavičky, smetné koše, osvetlenie či workoutové prvky.

HLINY III a IV

HLINY VIII

Ráta sa s veľkými nárokmi na bezpečnosť, estetiku, funkčnosť a vysokú odolnosť. Pre prvky detského ihriska architekti navrhujú ohradený areál s pieskovým alebo štrkovým povrchom. Uprednostňujú vytvorenie jedného väčšieho a kvalitnejšieho detského ihriska pre celé sídlisko. Neodporúča sa vytvárať malé hracie plochy pri jednotlivých bytovkách, ako k tomu dochádzalo v minulosti.

ZÁVER NÁVRHOV

Konečné vyhodnotenie urbanistických štúdií pre sídliská Hliny III a IV ako aj pre Hliny VIII hovorí, že ani jedna lokalita nepotrebuje zásadné zásahy do existujúcej štruktúry. Na verejných priestranstvách je navrhnuté realizovať údržbu, optimalizáciu usporiadania priestorov a funkčného usporiadania komunikácií s dopravnou obsluhou. Ďalej je potrebné doplnenie malej architektúry, a to všetko pri využití pozitívneho potenciálu, ktorý obe sídliská nepochybne majú.

Vypracované urbanistické štúdie sú základom pre podanie žiadosti o poskytnutie externých finančných prostriedkov a uvoľnenie peňazí z rozpočtu mesta. Samotné revitalizácie mesto plánuje realizovať priebežne počas nasledujúcich rokov. Finálna verzia urbanistických štúdií bude na webovom sídle mesta zverejnená v najbližších týždňoch. Okrem technickej dokumentácie a výkresov v nich nájdete i množstvo hodnotných informácií z histórie výstavby tejto časti mesta.

Mestské divadlo ponúka progresívny program

O aktuálnej ponuke divadla v Žiline a jeho plánoch do budúcnosti sme sa rozprávali s riaditeľom Michalom Vidanom.

Autor: AB

ZAUJÍMAVÁ OSOBNOSŤ MEDZI NAMI

MICHAL VIDAN (40) pochádza z Púchova. V oblasti manažmentu kultúry pôsobí od roku 2012. V Mestskom divadle Žilina v minulosti 4 roky pôsobil ako vedúci prevádzky. Bol programovým riaditeľom festivalu Hudobné leto a podujatia Divadelná jeseň v Trenčianskych Tepliciach. Absolvoval VŠMU v odbore divadelný manažment v bakalárskom stupni, v Trnave študuje marketingovú komunikáciu. Pracoval vo viacerých firmách, venuje sa aj herectvu a hudbe. Je ženatý, má 2 deti.

Z histórie žilinského divadla

Jeho tradícia siaha až do roku 1950, keď tu bolo presídlené považskobystrické Divadlo pracujúcich, charakteristicky premenované na Krajské divadlo pracujúcich. Inštitúcia neskôr niesla i názov Divadlo Petra Jilemnického. Po jeho oficiálnom zrušení koncom sezóny 1965/1966 zostal v Žiline ešte tri roky pôsobiť zredukovaný herecký súbor. Tento raz už iba ako scéna Žilina, ktorá bola súčasťou martinského Divadla Slovenského národného povstania do roku 1969. Nasledujúcich 22 rokov mesto nemalo žiadnu profesionálnu činohru. Mestské divadlo Žilina vzniklo po dlhej odmlke 1. januára 1992, a to ako prvé neštátne profesionálne divadlo na Slovensku. Nespadá do zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ale je financované z rozpočtu samosprávy. Žilinské divadlo je repertoárovým divadlom so stálym umeleckým súborom.

Čo aktuálne ponúka divadlo svojim návštevníkom?

Pre divákov máme pripravený dramaturgicky progresívny a moderný program slovenskej aj zahraničnej produkcie. Momentálne je v ponuke 13 inscenácií, ktoré nasadzujeme pravidelne. Priaznivci divadelného umenia si môžu vybrať od klasických predstavení cez komédie až po naozaj provokujúce tituly. Naše podujatia ponúkajú príjemnú zábavu, smiech i dôvod na vážne zamyslenie. Naše posledné sezóny sú dôkazom toho, že sa na odvážnej ceste „experimentovania“ so súčasnými textmi úspešne zbavujeme nálepkového divadla. Okrem klasického repertoáru ponúkame aj množstvo podujatí pre širšie cieľové skupiny. Pravidelne sa v našom programe objavujú predstavenia hosťujúcich profesionálnych divadiel z celého Slovenska či množstvo

kvalitných koncertov najmä jazzového žánru. Zároveň ponúkame aj organizované predstavenia pre školy a množstvo aktivít pre rodiny s deťmi (letný divadelný tábor, mikulášske predstavenia). Divadlo, to je však aj FS Rozsutec, DH Fatranka a Rosenfeldov palác. Spolu sme za prvých 10 mesiacov roku 2019 vyprodukovali zhruba 800 podujatí (divadelné a agentúrne predstavenia, vystúpenia na zájazdoch a festivaloch, mestské podujatia, workshopy či výstavy), ktoré malo možnosť zhladnúť zhruba 70 000 divákov doma, ale i v zahraničí.

Koľko členov tvorí herecký kolektív žilinského divadla? Ktorých významných hercov môžu návštevníci vidieť na divadelných doskách?

Náš súbor má 11 stálych hercov, ktorí sú z rôznych kútov Slovenska a významný je pre nás každý jeden člen umeleckého súboru. Z hosťujúcich umelcov je možné vidieť na našich doskách Janku Olhovú, Mila Kráľa, Miška Režného, Petra Oszlíka, Barboru Švidraňovú a ďalších.

Aké žánre tvoria nosnú časť divadelného programu, resp. ktoré žánre sú najobľúbenejšie u divákov?

Okrem zábavnej a oddychovej funkcie je poslaním divadla aj vzdelávať a približovať témy, s ktorými sa divák nekonfrontuje na dennej báze. Ivan Vyrpajev hovorí o troch štádiách umenia. Prvé človeka uspáva a prihovára sa mu tak, aby o ničom nepremýšľal. Druhé burcuje a rebeluje, je bolestivé a dráždí. Je to umenie, ktoré hovorí: „Nie, nespi, prebuď sa! Nespi, lebo prespiš celý život.“ Pri treťom type umenia sa treba čo najviac uvoľniť, dospieť k poznaniu (často aj cez bolesť) a vidieť krásu. My sa snažíme udržiavať dramaturgický kontext niekde na pomedzí druhého a tretieho štádia. V rámci programovej skladby však nezabúdame ani na ostatné cieľové skupiny. Bez ohľadu na vek si každý univerzálny mestský divák dokáže nájsť v našom programe niečo pre seba. Teší nás, že sme si húževnatou prácou dokázali vybudovať verné publikum, ktoré sa k nám rado vracia a v našej dramaturgii nachádza presne tú časť kultúrneho využitia, ktorú hľadá.

Ktoré predstavenie bolo v posledných rokoch najnavštevovanejšie? Je záujem skôr o klasické divadelné hry alebo diváci preferujú divadelnú tvorbu súčasných autorov?

Návštevnosť je viac-menej vyrovnaná pri všetkých žánroch. V závislosti od aktuálnej programovej ponuky sa však záujem a preferencie našich divákov môžu meniť. Podľa vnútorných štatistík však našim najnavštevovanejším predstavením v posledných rokoch bola a je inscenácia A je tu zas. Ide o dramatizáciu novely Timura Vermesa, v ktorej veľmi autenticky oživuje Hitlera. Vermesova drsná satira provokuje a obnažuje politické zlo ukryté za nezištnou maskou zábavy.

Ako hodnotíte prvú polovicu divadelnej sezóny v tomto roku a čo čaká divákov v jej druhej časti?

Z pohľadu aktivít v divadle sme za prvé tri mesiace sezóny uviedli spolu 62 vlastných i agentúrnych predstavení a produkcii rôzneho žánru. Vďaka nim sme dosiahli návštevnosť zhruba na úrovni 11 000 ľudí. Odpremiérovali sme Schimmelpfennigovu hru Deň, keď som ja už viac nebol ja ako 132. premiéru mestského divadla. Uviedli sme pilotnú prednášku Petra Štánskeho o budo-

ve a histórii divadla, v ktorej chceme v trochu väčšom formáte pokračovať aj naďalej. Konali sa u nás projekty Žilina žije, Jazzové dni v Žiline, One Day Jazz Festival či Jazzové Vianoce. Pravidelne dávame priestor našim priateľom z 3T a množstvu iných podujatí. 28. sezónu sme nazvali HEY! SLOVÁCI, ktorá bude pôvodná a slovenská. V čase publikovania tohto článku budeme mať čerstvo odpremiérovaný text Bezzubatá od Miklósa Forgácsa v réžii Eduarda Kudláča. Do konca sezóny nás čakajú ešte ďalšie tri premiéry.

Okrem toho máme aj množstvo dlhodobých plánov. V rámci podpory vzdelávania pripravujeme koncept Divadelnej akadémie, kde pracujeme na sérii diskusií s návštevníkmi po našich vlastných predstaveniach. Pri budovaní publika sa zameriavame na cieľové skupiny stredoškôlkov a vysokoškôlkov. Podali sme si projekt Za Jazdy, ktorého cieľom je spájať profesionálne slovenské divadlá formou hosťovania v jednotlivých mestách účastníkov. Zároveň chceme dať možnosť prezentovať sa najlepším slovenským ochotníckym súborom na našom javisku a hľadáme zdroje na zakúpenie stáleho titulokovacieho zariadenia, čo by nám pomohlo uvádzať predstavenia aj pre návštevníkov so sluchovým znevýhodnením.

Aké inscenácie by ste chceli v divadle odpremiérovať?

Momentálne už pripravujeme dramaturgický plán na sezónu 2020/2021. Nechcem veľa prezrádzať. Poviem len, že to bude sezóna veľkých ženských postáv. Tituly, ktoré pripravujeme, majú ambíciu zasiahnuť čo najširšie cieľové skupiny návštevníkov.

Pozvánka do divadla PRACHY!

8. januára 2020/Mestské divadlo Žilina

Inszenácia Prachy! autorskej dvojice Andreas Sauter a Bernhard Studlar patrí medzi udalosti minulých sezón v žilinskom divadle. V réžii Mariána Amslera, ktorý so žilinským divadlom spolupracoval po prvý raz, sa na javisku stretáva herecká energia celého ansámblu žilinského divadla. Pantomimou postáv z rôznych sociálnych vrstiev. Každý deň čítajú v novinách rôzne správy o finančnej kríze a boja sa, že postihne aj ich. Ako ďalej, keď stratíte zamestnanie, nevládzete platiť úver, či vám zomrie mama, pretože šetrila na kúrení a zamrzla? Títo obyčajní hrdinovia sa snažia žiť svoje obyčajné životy a nájsť šťastie. Hoci je to fuška a zdá sa, že jeho hľadanie ekonomická kríza dosť komplikuje. Sauter a Studlar sa neuspokojujú s jednoduchými odpoveďami či všeobecnými tvrdeniami. Majú radi všedných, jednoduchých hrdinov, z ktorých osudov destilujú esenciu každodenného života.

Ako zvládajú zimné obdobie v Diecéznej charite Žilina?

Život bez strechy nad hlavou si len málokto z nás vie predstaviť. Obzvlášť zimné obdobie a nízke teploty sú veľmi náročné, a to nielen pre ľudí bez domova, ale aj pre tých, ktorí im pomáhajú. Ako strávili vianočné obdobie klienti a zamestnanci Diecéznej charity?

V roku 2019 poskytlo toto zariadenie svoje služby približne 450 klientom.

Autor: KŠ

Diecézna charita Žilina bola zriadená žilinským diecéznym biskupom Mons. Tomášom Galisom dňa 20. októbra 2008. Klientmi Domu charity sv. Vincenta sú ľudia bez domova, prepustení z výkonu trestu a sociálne slabí ľudia. Mottom Charity je poskytovanie starostlivosti

„ulicu“ a počas leta prebývajú v skromných príbykoch, tzv. squatoch, v parkoch či na uliciach mesta. Niektorých ani tuhé mrazy neodradia a radšej strávia vianočné obdobie na ulici. Takýchto ľudí sa preto zamestnanci charity snažia tesne pred Vianocami navštíviť a potešiť ich aspoň pripravenými balíčkami, ktorých obsahom sú základné potraviny, hygienické potreby a teplé šatstvo. Zároveň ich pozývajú na Štedrú večeru v Nízkoprahovom dennom centre.

V charite sa Štedrý večer slávi vždy v posledný pracovný deň pred Vianocami, teraz to pripadlo na pondelok 23. 12. Večere sa zúčastnilo cca 60 ľudí, ktorí si najskôr vypočuli vianočný príhovor kňaza a požehnanie jedla. Všetko bolo pripravené ako „doma“. Nechýbali oplátky s medom, ovocie, kapustnica, zemiakový šalát s rybou, koláče, káva, čaj, dokonca

ani darčeky a koledy. Po večeri si klienti pozreli duchovný film. Do prípravy na vianočné obdobie sa mohli zapojiť aj samotní klienti, a to výrobou rôznych dekorácií, ktoré sa počas štyroch dní od 9. – 12. decembra predávali na vianočných trhoch.

Diecézna charita celoročne poskytuje ľuďom, ktorí to potrebujú, široké spektrum služieb. Predovšetkým ide o výdaj stravy, nocľaháreň, možnosti osobnej hygieny, zber a výdaj šatstva, predaj pouličného časopisu Nota Bene, sociálne poradenstvo, opatrovateľskú službu a mnoho iného. Okrem toho Charity pravidelne organizuje rôzne projekty ako zbierku školských pomôcok, zbierku šatstva či stále populárnejšiu Potravinovú zbierku Tesco. Bežní občania môžu pomôcť ľuďom v núdzi viacerými spôsobmi. V prvom rade je to ich vypočutie, dobrá rada, povzbudenie, prípadne nasmerovanie klienta do

blízkeho zariadenia charity. Niektorí sa dokonca môžu odhodlať aj na rôzne formy dobrovoľníctva, či už pri organizovaní zbierok, alebo konkrétne pomôcť nejakou činnosťou v zariadení Charity. Medzi častú formu pomoci núdnym patrí hlavne darovanie oblečenia, ktoré však má byť založené na „praktickosti“, nie na „zbere nepotrebného šatstva“. Veci majú byť čisté (netreba potvrdenie z čistiarne) a nositeľné. V súčasnosti prijímajú v žilinskej Charite iba mužské zimné oblečenie, ako sú nohavice, košeľe, svetre, mikiny, bundy, spodnú bielizeň, ponožky, čiapky, rukavice a topánky.

Okrem toho je možné priniesť aj posteľnú bielizeň, uteráky a deky. Kto má možnosť, môže príspeť na činnosť zariadenia aj finančne alebo formou poskytnutia 2 %.

Viac o činnosti Charity a možnostiach pomoci sa dočítate na www.charitaza.sk.

BLIŽŠIE K VÁM

Od augusta až do novembra mali Žilinčania skvelú príležitosť diskutovať o mestských témach s vedením samosprávy priamo v mieste svojho bydliska.

Autor: MB

Samospráva plánuje rozvíjať modernú komunikáciu s občanmi.

Snaha o otvorenú komunikáciu radnice, záujem o problémy obyvateľov a proaktívny prístup v ich riešení boli cieľom každého z 20 pracovných výjazdov. Verejnosť tak mala jedinečnú možnosť zdieľať svoje názory a podnety bezprostredne s vedením mesta, bez zbytočnej administratívy a dlhého čakania na odpoveď. Výstupy z pracovných výjazdov boli starostlivo prerozdelené kompetentným odborom, ktoré si ich riešenie ihneď prevzali. Mnohé požiadavky z pracovných výjazdov súvisiace s odvozom nahromadeného odpadu či odstránením nežiaducich krovín sa už podarilo vyriešiť k spokojnosti občanov.

Nový druh komunikácie zo strany vedenia mesta priniesol svoje ovocie. Verejnosť o stretnutia prejavila záujem, čoho dôkazom boli viaceré živé diskusie. Ľudí najviac zaujímali otázky týkajúce sa zlého stavu komunikácií, nedostatku parkovacích miest či organizácie komunálneho odpadu. Svoje postrehy mali občania možnosť uviesť aj do dotazníkov. Osobné stretnutia s občanmi sú

Snaha o otvorenú komunikáciu radnice, záujem o problémy obyvateľov a proaktívny prístup v ich riešení boli cieľom každého z 20 pracovných výjazdov.

pre mesto vždy hodnotným zdrojom informácií o potrebách ľudí v jednotlivých lokalitách. Súčasťou pracovných ciest boli aj návštevy mestských organizácií, školských zariadení a prehliadka verejných priestranstiev. Všetky akcie sa realizovali v úzkej spolupráci s poslancami mestského zastupiteľstva za dané územie. Tí mohli vedeniu mesta priamo v teréne demonštrovať aktuálny stav, poukázať na špecifickú lokalitu alebo upozorniť na prípadnú potrebu riešenia nedostatkov.

Samospráva plánuje rozvíjať modernú komunikáciu s občanmi ďalšími aktivitami aj v tomto roku.

„Ďakujeme všetkým našim dobrodincom za aktívnu pomoc a vyprosujeme im hojnosť Božieho požehnania,“ vyslovil poďakovanie vedúci Domu charity sv. Vincenta Rastislav Kolman.

ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, náboženstvo a politické zmýšľanie. V roku 2019 poskytlo toto zariadenie svoje služby približne 450 klientom.

S nastupujúcou zimou sa postupne zvyšuje počet klientov, ktorým vzhľadom na počasie vychádzajú zamestnanci Charity v ústrety. V prípade väčších mrazov a snehu upravujú otváracie hodiny zariadenia počas dňa v závislosti od možností Charity. Zároveň umožňujú využiť služby nocľahárne aj tým klientom, ktorí by sa za iných okolností do nej nedostali.

Mnoho ľudí bez domova odmieta pomocnú ruku, naďalej uprednostňujú

Výdaj obedov v Charite

RN RADNIČNÉ NOVINY
MESTA ŽILINA

ČÍSLO 2
ROČNÍK 1.

ZADARMO
do každej schránky

www.zilina.sk
f Mesto Žilina

Adresa redakcie: Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
Šéfredaktor: Katarína Gazdíková
Redaktori: Erika Lašútová, Andrea Bialoňová, Vladimír Miškovčík, Kristína Šimurdová, Martina Brnčalová, Dávid Mičuch
Grafické spracovanie: Barbora Obertová

Jazykové korektúry: Jana Matušková
Redakčná rada: Ján Ničík, zamestnanci MsÚ
Akékoľvek šírenie, rozmnožovanie textu, fotografií, grafov je možné len so súhlasom vydavateľa.
Distribuuje: Slovenská pošta, a.s.
Tlač: Petit Press, a.s.

Evidenčné číslo: EV 5837/19
ISSN 1339-8830
Vydáva: Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, tel.: 041/ 7063 111
IČO: 00 321 796
Náklad: 36 500 kusov
Periodicita: mesačník

VEREJNÉ KORČUL'OVANIE

na zimnom štadióne

**KAŽDÚ
SOBOTU A NEDEĽU**

od 14.00 do 15.30 hod.
od 16.00 do 17.30 hod.

CENA JE 2 €
doprovod zdarma

STREDA	8	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 155 MIN
ŠTVRTOK	9	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 90 MIN
PIATOK	10	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+
SOBOTA	11	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 85 MIN
STREDA	15	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 170 MIN
ŠTVRTOK	16	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 18+ / 90 MIN
PIATOK	17	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 145 MIN
SOBOTA	18	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 18+ / 85 MIN
PONDELOK	20	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / KONCERT
UTOROK	21	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / HOST
STREDA	22	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 85 MIN
ŠTVRTOK	23	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 135 MIN
PIATOK	24	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 50 MIN
SOBOTA	25	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 90 MIN
UTOROK	28	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / HOST
STREDA	29	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+
ŠTVRTOK	30	19:00 / ŠTÚDIO / 18+ / 105 MIN
PIATOK	31	19:00 / VEĽKÁ SÁLA / 15+ / 155 MIN

PRACHY!

TRAGIKOMÉDIA / TEXT ANDREAS SAUTER/BERNHARD STUDLAR / RÉŽIA MARIÁN AMSLER^{AM}

HOLUBY

KOMÉDIA / TEXT DAVID GIESELMANN / RÉŽIA LUBOMÍR VAJDIČKA^{AM}

BEZZUBATÁ

PSYCHEDELICKÁ TRAGIKOMÉDIA, PORNOHOROR, INFERNÁLNA PSYCHOFRÁŠKA / TEXT MIKLÓS FORGÁCS / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

ŽLTÁ ČIARA

KOMÉDIA / TEXT JULI ZEH, CHARLOTTE ROOS / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

ZLOČIN A TREST

DRÁMA / TEXT FIODOR MICHAJLOVIČ DOSTOJEVSKIJ / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

SEXUÁLNA PERVERTITA V CHICAGU

KOMÉDIA / TEXT DAVID MAMET / RÉŽIA JÁN ŠTRBÁK^{AM}

A JE TU ZAS

KOMÉDIA / TEXT TIMUR VERMES / RÉŽIA FILIP NUCKOLLS^{AM}

TRIKY, FET A MAKÁČI

KOMÉDIA / TEXT MOHAMED ROUABHI / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

NEREZ & LUCIA

3T V DIVADLE

HERECKÉ IMPROVIZÁCIE

ŽLTÁ ČIARA

KOMÉDIA / TEXT JULI ZEH, CHARLOTTE ROOS / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

VEDĽAJŠIE ÚČINKY

DRÁMA / TEXT LUCY PREBBLE / RÉŽIA MICHAEL VYSKOČANI^{AM}

DEŇ, KEĎ SOM JA UŽ VIAC NEBOL JA

DRÁMA / TEXT ROLAND SCHIMMELPFENNIG / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

HOLUBY

KOMÉDIA / TEXT DAVID GIESELMANN / RÉŽIA LUBOMÍR VAJDIČKA^{AM}

SILNÉ REČI

BEZZUBATÁ

PSYCHEDELICKÁ TRAGIKOMÉDIA, PORNOHOROR, INFERNÁLNA PSYCHOFRÁŠKA / TEXT MIKLÓS FORGÁCS / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

NEZNESITELNE DLHÉ OBJATIA

DRÁMA / TEXT IVAN VYRPAJEV / RÉŽIA EDUARD KUDLÁČ

PRACHY!

TRAGIKOMÉDIA / TEXT ANDREAS SAUTER/BERNHARD STUDLAR / RÉŽIA MARIÁN AMSLER^{AM}

PRIPRAVUJEME VO FEBRUÁRI

HEY! SLOVÁCI

TEXT PAVOL VIECHA, TOMÁŠ PROCHÁZKA, ANNA ŠOLTÝSOVÁ / RÉŽIA PAVOL VIECHA, TOMÁŠ PROCHÁZKA, ANNA ŠOLTÝSOVÁ

28. sezónu Mestského divadla Žilina sme nazvali HEY! SLOVÁCI. Bude pôvodná a slovenská. Bude oslavou 100. výročia slovenského profesionálneho divadla a slobody ako zásadnej hodnoty Novembra 1989.

Študenti do 26 a seniori od 60 rokov /okrem premiér, predpremiér a hostí/, ZTP zľava 50%.
Pre organizované skupiny ponúkame špeciálne ceny. Študenti konzervatórií, VŠMU Bratislava, AU Banská Bystrica, JAMU, DAMU a divadelnej vedy pri voľnej kapacite sály vstup na reprízy domácich inscenácií zdarma.
ADRESA: Horný Váh 3, 010 01 Žilina, Slovakia / E-MAIL: info@divadlozilina.eu / TEL 041 381 0000 / MOBIL 0911 148 446 / 0915 781 804 / 0905 528 027 / ONLINE predaj vstupeniek na www.divadlozilina.eu / ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ
DIVADELNÁ KAVIAREŇ JE OTVORENÁ IBA V PRÍPADE PREDSTAVENIA / PONDELOK – ŠTVRTOK 17.00 – 22.00 / PIATOK – SOBOTA 17.00 – 24.00 / NEDEĽA 17.00 – 22.00

